

กีฬาจานร่อน (Flying Disc)

บทสรุปผู้บริหาร

กีฬาจานร่อน (Flying Disc) บางครั้งเรียกว่าfrisbee คือกีฬาทุกประเภทที่ใช้อุปกรณ์ซึ่งเป็นจาน และผู้เล่นใช้วิธีในการร่อนไปในอากาศโดยกีฬาจานร่อนได้รับการยอมรับโดยทั่วไปว่าได้ถูกประดิษฐ์คิดค้นขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา และเริ่มมีการเล่นอย่างเป็นทางการเป็นรูปแบบมาตรฐานในสหรัฐอเมริกาในช่วงทศวรรษที่ 1960s สหพันธ์กีฬาจานร่อนโลก (World Flying Disc Federation: WFDF) เป็นองค์กรกีฬาระดับนานาชาติที่ดูแล ส่งเสริมและควบคุมกิจกรรมกีฬาจานร่อนในระดับนานาชาติ ได้มีการก่อตั้งสหพันธ์กีฬาจานร่อนขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1985 ณ รัฐโคโลราโด ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยปัจจุบันสหพันธ์กีฬาจานร่อนโลกมีสมาชิก 69 ประเทศทั่วโลก จาก 5 ทวีป และกีฬาจานร่อนมีการเติบโตอย่างรวดเร็วซึ่งสหพันธ์กีฬาจานร่อนโลกประมาณการว่าปัจจุบันมีคนเล่นกีฬาจานร่อนมากกว่า 7.5 ล้านคนทั่วโลก สหพันธ์กีฬาจานร่อนโลกได้รับการรับรองจากคณะกรรมการโอลิมปิกนานาชาติ (IOC) และ Sport Accord ในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 2005 โดยมีมติเห็นชอบขึ้นทะเบียนกีฬาจานร่อน เป็นอีกหนึ่งชนิดกีฬาที่จะให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้เป็นกีฬาที่เล่นกันอย่างแพร่หลายทั่วโลก นอกจากนี้ยังได้ลงนามรับรองในการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามกับ World Anti Doping Agency (WADA)

กีฬาจานร่อนแบ่งออกเป็น 6 ประเภทได้แก่

1. อัลติเมท (Ultimate: outdoor, indoor, beach)
2. ดิสก์ กอล์ฟ (Disc golf)
3. ฟิลด์ อีเวนต์ (Field events: distance, accuracy, self-caught flight, decathlon)
4. กัทส์ ฟริสบี (Guts Frisbee)
5. ดับเบิล ดิสก์ คอร์ท (Double disc court)
6. ฟรีสไตล์ (Freestyle)

โดยกีฬาจานร่อนมีข้อดีในการส่งเสริมเพื่อการออกกำลังกายแก่ประชาชนทุกเพศทุกวัยเนื่องจากข้อดี เช่น เป็นกีฬาที่ส่งเสริมทักษะการเคลื่อนไหวสำหรับทุกเพศทุกวัย ไม่มีการปะทะ สามารถเล่นร่วมกันได้ทั้งผู้ชายและผู้หญิง อุปกรณ์มีราคาถูกและหาง่าย สามารถเล่นได้ทั้งกลางแจ้ง ในร่มและชายหาด เครื่องแบบในการออกกำลังกายหรือการแข่งขันสามารถหาได้ง่าย และนอกจากนี้ในประเภทอัลติเมทยังมีการแข่งขันใน World Games อย่างต่อเนื่องและมีโอกาสในการถูกบรรจุในมหกรรมกีฬาโอลิมปิกในอนาคต

ทางคณะทำงานในการจัดตั้งสมาคมกีฬาจานร่อนจึงใคร่ขอให้ทางการกีฬาแห่งประเทศไทยประกาศจานร่อนเป็นชนิดกีฬา ตาม พรบ การกีฬาแห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. 2558 เพื่อจะได้มีการส่งเสริมให้ประชาชนได้ออกกำลังกายเพิ่มมากขึ้น

1.ประวัติความเป็นมา

เมื่อปี ค.ศ. 1871 ภายหลังจากสงครามกลางเมือง นายวิลเลียม รัสเซล ฟริสบี (William Russell Frisbie) ชาวอเมริกันเริ่มต้นจากการเป็นเจ้าของร้านเบเกอรี่ (The Frisbie Pie Company) ในเมืองบริดจ์พอร์ต (Bridgeport) สหรัฐอเมริกา ต่อมากิจการร้านเบเกอรี่ได้เป็นที่นิยมของคนอเมริกันอย่างกว้างขวางในช่วงเวลาดังกล่าวสามารถจำหน่ายเบเกอรี่ โดยเฉพาะพายและคุกกี้ได้มากกว่า 80,000 ชิ้นต่อวัน ด้วยเหตุนี้ จึงได้มีการนำถาดพายมาเล่นเป็นกิจกรรม โดยเริ่มต้นจากโรงเรียน 2 แห่งในสหรัฐอเมริกา (The Pie-Tin School and the Cookie- Tin School)

ภายหลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 ในปี ค.ศ. 1948 ได้มีการพัฒนาจานร่อนให้มีรูปแบบที่น่าสนใจและสะดวกต่อการใช้งานมากยิ่งขึ้น โดยยุคเริ่มต้นวัสดุจะผลิตจากพลาสติกและมีลวดลายตามจินตนาการของนักออกแบบและในปี ค.ศ. 1951 นายมอร์ริสัน (Morrison) ได้พัฒนารูปแบบจานร่อนให้มีสมรรถนะโดยการใช้หลักทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์มาผสมผสานเพื่อให้การร่อนของจานนั้นเกิดเสถียรภาพในการร่อนเพิ่มมากขึ้น

กีฬาจานร่อน (Flying Disc) บางครั้งเรียกว่าฟริสบี (Frisbee) คือกีฬาทุกประเภทที่ใช้อุปกรณ์ซึ่งเป็นจาน และผู้เล่นใช้วิธีในการร่อนไปในอากาศ โดยจานร่อนจะมีขนาดโดยทั่วไปประมาณ 20 ถึง 25 เซนติเมตร (8 ถึง 10 นิ้ว) มีน้ำหนักไม่เกิน 175 กรัม และวัสดุที่โดยทั่วไปในปัจจุบันทำจากพลาสติกหรืออาจจะทำจากยาง โดยสามารถใช้แข่งขันได้ด้วยรูปแบบต่างๆ อาทิเช่น การร่อน การรับ และการเคลื่อนไหวร่างกาย สิ่งเหล่านี้จะเป็นทักษะพื้นฐานในการเล่นกีฬาจานร่อน และตามหลักชีวกลศาสตร์ของจานร่อน เกิดจากแรงยกและแรงจุดขณะเคลื่อนที่ของจานร่อน โดยขึ้นอยู่กับมุมในการร่อน (angle of attack) คือมุมเอียงของจานทางด้านหน้าและด้านหลัง โดยมุมที่เหมาะสมในการร่อนจานไปข้างหน้าได้ดี ไม่มีอาการพลิกหก จะอยู่ที่ประมาณ 10 องศา และสิ่งสำคัญที่ท าให้จานร่อนกลายเป็นเกมกีฬาที่สนุกสนานและเป็นการออกกำลังกายด้วยนั้น ส่วนสำคัญคือวิธีการร่อน หากท ำได้ถูกต้องตามหลักอากาศพลศาสตร์ จานจะสามารถร่อนไปได้ไกลในท้องฟ้า ก่อนถลาลงสู่พื้นดินเป็นระยะทางที่ไกลหลายสิบลเมตร แต่หากการหมุนข้อมือเพื่อร่อนจานหรือจังหวะในการขว้างผิดเพี้ยนไป ก็อาจจะท ำให้จานร่อนเกิดการแกว่งตัว ก่อนที่จะบิดตัวพลิกตกลงสู่พื้นในท่าทางที่ไม่สวยงาม ในการนี้การเล่นจานร่อนให้ร่อนได้ตั้งใจสามารถทำได้อย่างไร อันนี้ขึ้นอยู่กับข้อมือและประสบการณ์การฝึกฝน ถ้าแรงส่งได้น้ำหนักที่ถูกต้อง ตัวจานร่อนได้

มาตรฐาน พอสะบัดข้อมือออกไปได้อย่างเหมาะสม เส้นทางการร่อนจะเป็นไปอย่างที่ตั้งใจไว้ แต่ถ้าองค์ประกอบที่กล่าวมาทั้งหมดไม่ลงตัว งานร่อนก็จะกวัดแกว่งไม่ร่อนอย่างที่ตั้งใจ ขึ้นอยู่กับการฝึกทักษะบ่อยๆ

รูปที่ 1 ทักษะพื้นฐานในการร่อนงาน

รูปที่ 2 ทักษะพื้นฐานในการรับงาน

รูปที่ 3 จานร่อนมาตรฐาน

2. องค์กรกีฬาจานร่อนระดับนานาชาติ

กีฬาจานร่อน (Flying Disc หรือ Frisbee) เป็นกีฬาสากลที่มีการแข่งขันในระดับนานาชาติ อีกทั้งยังเป็นกีฬาที่เติบโตอย่างรวดเร็วและเริ่มเป็นที่นิยมกันอย่างกว้างขวาง มีกฎ กติกาที่เป็นมาตรฐานสากล และยังมีสหพันธ์กีฬาจานร่อนโลก (World Flying Disc Federation: WFDF) เป็นองค์กรกีฬาระดับนานาชาติ ที่ดูแล ส่งเสริมและควบคุมกิจกรรมกีฬาจานร่อนในระดับนานาชาติ โดยสหพันธ์กีฬาจานร่อนโลกมีสมาชิก 69 ประเทศทั่วโลก จาก 5 ทวีป (โดยมีการก่อตั้งสหพันธ์กีฬาจานร่อนขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1985 ณ รัฐโคโลราโด ประเทศสหรัฐอเมริกา)

Recognised by the
INTERNATIONAL
OLYMPIC
COMMITTEE

รูปที่ 4 โลโก้ของสหพันธ์จานร่อนโลก

ทั้งนี้ กีฬากาญร่อน ใต้การรับรองจากองค์กรกีฬานานาชาติต่างๆ เหล่านี้ได้แก่

1. คณะกรรมการโอลิมปิกนานาชาติ (IOC) โดยมีมติเห็นชอบขึ้นทะเบียนกีฬากาญร่อน เป็นอีกหนึ่งชนิดกีฬาที่จะให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้เป็นกีฬาที่เล่นกันอย่างแพร่หลายทั่วโลก
2. Association of IOC Recognized International Sports Federations (ARISF)
3. Sport Accord
4. International World Games Association (IWGA)
5. World Anti Doping Agency (WADA)
6. International Council of Sport Science and Physical Education
7. Ultimate Peace
8. Peace and Sport

สหพันธ์กีฬากาญร่อน โลก (WFDF) จดทะเบียนเป็นองค์กรไม่แสวงหากำไร (501C3) ในรัฐโคโลราโด ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยมีที่อยู่อย่างเป็นทางการที่

World Flying Disc Federation

5825 Delmonico Drive, Suite 350

Colorado Springs, CO 80919 USA

Official Website: www.wfdf.org

President:	Robert Rauch	USA
Secretary General:	Thomas Griesbaum	Germany

3.ประเภทของกีฬากาญร่อน

สหพันธ์กีฬากาญร่อน โลกกำกับดูแลการเล่นกีฬาที่เกี่ยวข้องกับกาญร่อน โดยครอบคลุมประเภทของกีฬากาญร่อนซึ่งแบ่งออกได้เป็น 6 ประเภท ดังนี้

1. อัลทิเมท (Ultimate: outdoor, indoor, beach)
2. ดิสก์ กอล์ฟ (Disc golf)
3. ฟิลด์ อีเวนท์ (Field events: distance, accuracy, self-caught flight, decathlon)
4. กัทส์ ฟริสบี (Guts Frisbee)
5. ดับเบิล ดิสก์ คอร์ท (Double disc court)
6. ฟรีสไตล์ (Freestyle)

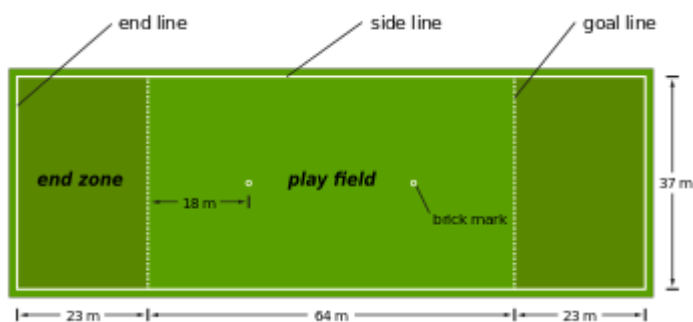
ประเภทของกีฬาจานร่อนสามารถแจกแจงในรายละเอียดกติกาในการเล่น โดยอ้างอิงจากกฎกติกาของสหพันธ์กีฬาจานร่อนโลกดังต่อไปนี้

3.1. อัลติเมท (Ultimate: outdoor, indoor, beach)

จานร่อน ประเภทอัลติเมท หรือนิยมเรียกว่า ultimate frisbee เป็นกีฬาประเภททีมที่ไม่มีการปะทะ ซึ่งประกอบด้วย ทีม 7 คน (สนามหญ้า) ทีม 5 คน (indoor) และทีม 5 คน (ชายหาด) สำหรับกฎกติกาของอัลติเมทคือ หากทีมใดทีมหนึ่งสามารถรับจานร่อนในโซนท้าย (End Zone) ของทีมตรงข้ามได้จะได้รับคะแนน 1 คะแนน ซึ่งผู้เล่นไม่สามารถวิ่ง หรือก้าวได้มากกว่า 1 ก้าวในขณะที่กำลังจับจานร่อนอยู่ โดยจะสามารถส่งจานให้กับเพื่อนร่วมทีมได้โดยการร่อนเท่านั้น ในการเล่นห้ามผู้เล่นสัมผัสตัวคู่แข่งกัน โดย

เด็ดขาด โดยสามารถป้องกันโดยการชูมือบังได้ หรือสามารถเปลี่ยนจากรับเป็นรุกเมื่อคู่แข่งรับส่งจานพลาด โดยจานตกพื้น หรือฝ่ายรับสามารถปัดจานตกพื้นหรือออกจากเขตสนามหรือรับจานได้

เวลาการแข่งขันสามารถกำหนดเป็น 75 นาที หรือ 90 นาที หรือ 100 นาที ทั้งนี้ ยังสามารถกำหนดแต้มในการแข่งขัน 13 หรือ 15 หรือ 17 แต้ม ซึ่งทีมใดได้แต้มตามที่กำหนดไว้ก่อน ก็ถือว่าเป็นฝ่ายชนะ ทั้งนี้ ยังมีการพักครึ่งเวลา 1 ครั้ง และสามารถขอเวลานอกได้อีกทีละ 1 ครั้ง โดยกำหนดขนาดสนามมาตรฐาน กว้าง 37 เมตร ยาว 110 เมตร พื้นที่ End Zone ทั้ง 2 ด้าน มีพื้นที่ 23 x 37 ตารางเมตร (ภาพประกอบ) โดยการเล่นในระดับสากลจะสามารถเล่นได้ทั้งประเภททีมชาย ประเภททีมหญิง และประเภททีมผสม (โดยมีจำนวนผู้เล่นชายและหญิงไม่เกิน 4 คนจากทั้งหมด 7 คน)

รูปที่ 5 ขนาดของสนามอัลติเมทขนาดมาตรฐาน

รูปที่ 6 การเล่นอัลติเมท

3.2. ดิสก์ กอล์ฟ (Disc golf)

ดิสก์ กอล์ฟ เป็นเกมการแข่งขันประเภทบุคคล ที่ต้องใช้ความแม่นยำและความถูกต้อง โดยจะต้อง ร่อนจานไปยังเป้าหมายที่กำหนด โดยมีการแข่งขันทั้งประเภทเดี่ยว และประเภทคู่ การเล่นจะเริ่มต้นโดยที่มี ผู้เล่นแต่ละคนร่อนจานภายในพื้นที่ที่กำหนดเรียกว่ากล่องที่ โดยกล่องที่จะเป็นวัสดุที่ผลิตจากเหล็กและมี แผ่นซีเมนต์เป็นฐาน มีความกว้างของปากกล่องที่ 5-12 นิ้ว (ภาพประกอบ) โดยการเล่นจะคล้ายกับกีฬา กอล์ฟหรือวู้ดบอล แต่ใช้การร่อนจาน โดยแต่ละกล่องที่ก็จะมีการก าหนดมาตรฐานหรือเปรียบเทียบได้กับ พาร์ในกีฬา กอล์ฟ โดยผู้เล่นที่ร่อนจานแล้วตกไกลกว่าจะได้ร่อนครั้งต่อไปก่อน โดยผู้เล่นจะร่อนจานร่อน จนกว่าจะสามารถร่อนลงกล่องที่ได้สำเร็จตามในรูป ก็จะนับจำนวนครั้งในการร่อนทั้งหมด เมื่อครบทุก กล่องที่จะนับคะแนนว่าผู้เล่นคนใดมีจำนวนครั้งในการร่อนน้อยกว่าก็จะเป็นผู้ชนะ

รูปที่ 7 การเล่น Disc Golf

3.3. ฟิวด์ อีเว้นท์ (Field events: distance, accuracy, self-caught flight, decathlon)

เป็นการเล่นที่แข่งขันทักษะด้านต่างๆ เช่นการขว้างไกล การขว้างเน้นความแม่นยำ การขว้างจานร่อนผ่านอุปสรรค เป็นต้น

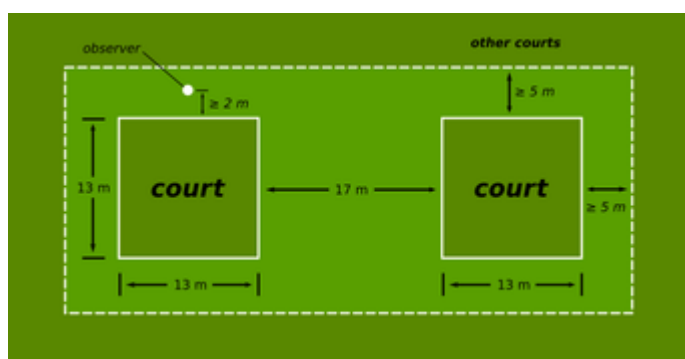
3.4. กัทส์ ฟริสบี (Guts Frisbee)

กัทส์ ฟริสบี เป็นกีฬาที่ได้แรงบันดาลใจจากกีฬาดีจบอล (dodgeball) โดยจะแข่งขันเป็นทีมๆ ละ 5 คน ซึ่งฝ่ายรับจะต้องพยายามรับจานที่ถูกปามาจากฝ่ายตรงข้ามให้ได้ถึงจะได้คะแนน

5. ดับเบิล ดิสก์ คอร์ท (Double disc court)

ดับเบิล ดิสก์ คอร์ท เป็นกีฬาที่เล่นกันบนพื้นที่สนาม 2 ส่วนพร้อมกัน ซึ่งจะมีสองทีมๆละสองคน โดยจะยืนในสนามของตัวเอง มีเป้าหมายที่จะรับจานร่อนในพื้นที่ของตนเอง และป้องกันการโจมตีโดยทีมตรงข้าม ซึ่งจะมีขนาดสนามกว้างยาว 13 เมตร และมีระยะห่างระหว่าง 2 สนาม 17 เมตร

รูปที่ 9 สนาม ดับเบิล ดิสก์ คอร์ท

รูปที่ 10 การเล่น ดับเบิล ดิสก์ คอร์ท

3.6. ฟรีสไตล์ (Freestyle)

ฟรีสไตล์ ฟรีสบี เป็นกีฬาที่ผสมผสานกับศิลปะการแสดงที่โดดเด่นด้วยความคิดสร้างสรรค์ การเคลื่อนไหวที่แข็งแรงไปพร้อมกับจานร้อน รูปแบบการแข่งขันเป็นทั้งประเภทเดี่ยว และประเภททีม

รูปที่ 11 การเล่น ฟรีสไตล์

4. ประโยชน์ของการเล่นกีฬาจานร้อน

กีฬาจานร้อนเป็นกิจกรรมที่เติบโตอย่างรวดเร็วทั้งเป็นกิจกรรมเพื่อนันทนาการ การออกกำลังกาย และการแข่งขัน โดยกีฬาจานร้อนมีข้อดีซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมและเผยแพร่ดังต่อไปนี้

4.1 เป็นกีฬาที่ส่งเสริมทักษะการเคลื่อนไหวสำหรับทุกเพศทุกวัย

ผู้เล่นกีฬาจานร้อนจะมีการเคลื่อนไหวที่ส่วนต่างๆ ของร่างกาย ได้แก่ การร่อน การรับ การบิด การวิ่ง การกระโดด การสไลด์ตัว การหมุนตัว การพุ่งตัว เป็นต้น ซึ่งเป็นกิจกรรมที่จะส่งเสริมการเคลื่อนไหวต่างๆ ซึ่งเหมาะสำหรับคนทุกเพศ ทุกวัย และการสร้างพัฒนาการในหมู่เด็กและเยาวชน หรือไม่ว่าผู้สูงอายุก็สามารถเล่นในลักษณะ Disc Golf โดยส่งเสริมการออกกำลังกายด้วยการเดินและยังมีความสุขเพลิดเพลิน

รูปที่ 12 กีฬาจานร้อนเล่นได้ทุกเพศทุกวัย

4.2 ไม่มีการปะทะ

กีฬาจอนร้อนเป็นกีฬาที่ไม่มีการปะทะ ซึ่งทำให้โอกาสที่จะบาดเจ็บรุนแรงเป็นไปได้น้อยมาก ซึ่งผู้เล่นรูปร่างสูงใหญ่ หรือรูปร่างเล็กก็สามารถเล่นร่วมกันได้ ดังที่ทีมญี่ปุ่นสามารถเข้าชิงชนะเลิศกับทีมสหรัฐอเมริกาในการแข่งขันชิงแชมป์โลกปี 2016

รูปที่ 13 กีฬาจอนร้อนไม่มีการปะทะ

4.3 สามารถเล่นร่วมกันได้ทั้งผู้ชายและผู้หญิง

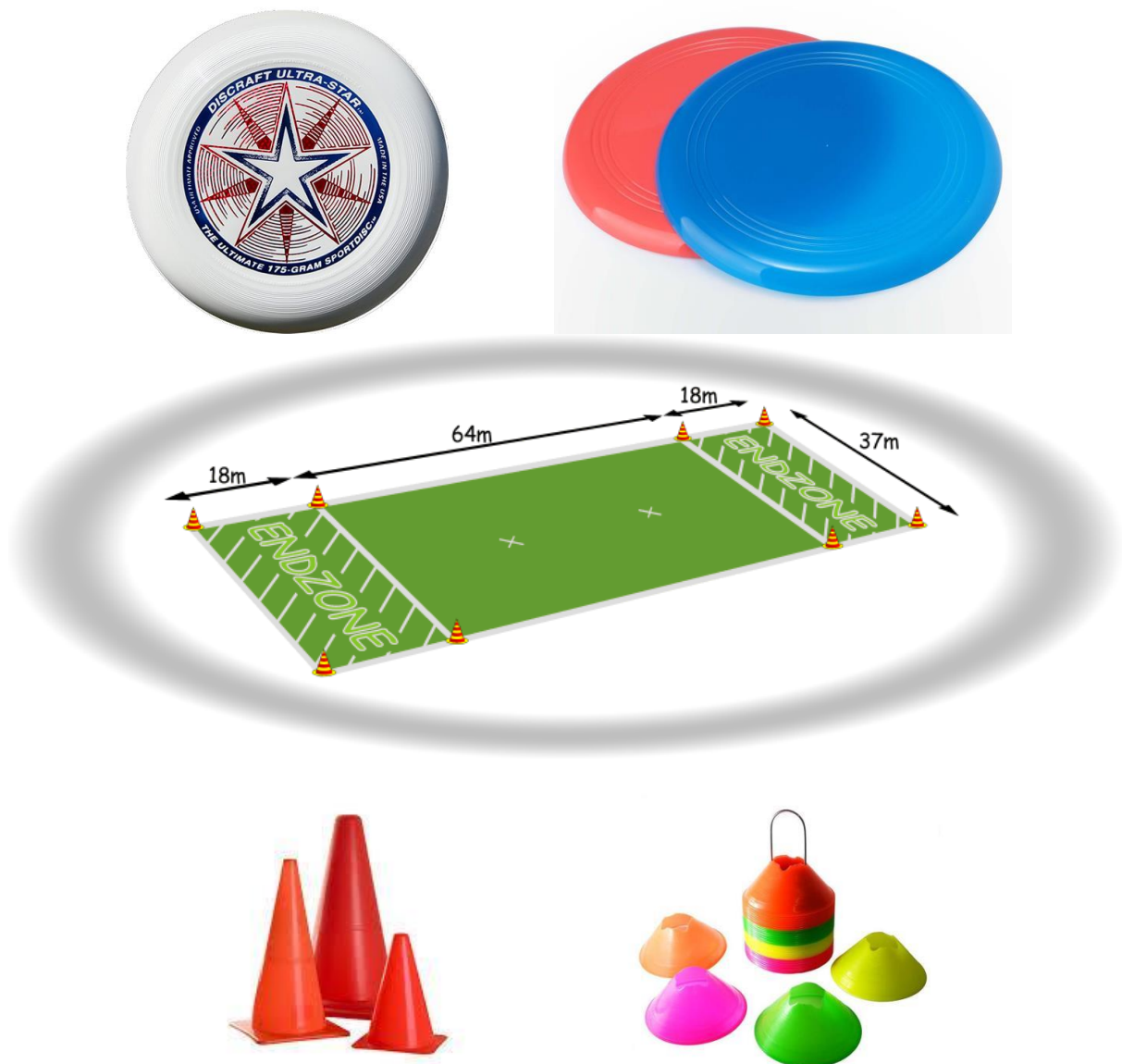
กีฬาจอนร้อนสามารถเล่นร่วมกันได้ทั้งผู้ชายและผู้หญิงเนื่องจากไม่มีการปะทะ และอาศัยการทำงานเป็นทีมซึ่งผู้ชายและผู้หญิงสามารถเล่นร่วมกันได้

รูปที่ 14 กีฬาจอนร้อนสามารถเล่นร่วมกันได้ทั้งผู้หญิงผู้ชาย

4.4 อุปกรณ์มีราคาถูกและหาง่าย

อุปกรณ์จานร่อนทำจากพลาสติกและสามารถผลิตได้ง่ายโดยใช้วัสดุดิบหรือโรงงานผลิตในประเทศ หาซื้อได้ตามห้างสรรพสินค้าในแผนกเครื่องกีฬา หรือร้านค้าเครื่องกีฬา นอกจากนี้จานร่อนที่มีจำหน่ายอยู่ในร้านเครื่องกีฬามีราคาตั้งแต่จานละ 140 บาท หรือจานร่อนมาตรฐานขนาด 175 กรัม จะมีราคาอยู่ที่ประมาณ 400 บาท ซึ่งถือว่ามีความคุ้มค่า นอกจากนี้ถ้วยพลาสติกที่ใช้กำหนดเขตสนามก็สามารถหาซื้อได้ทั่วไปตามร้านเครื่องกีฬา

รูปที่ 15 อุปกรณ์กีฬาจานร่อนมีราคาถูกและหาง่าย

4.5 สามารถเล่นได้ทั้งกลางแจ้ง ในร่มและชายหาด

กีฬาจานร่อนสามารถเล่นได้ทั้งในแบบประเภททีมและบุคคลเพื่อการออกกำลังกายหรือเพื่อการแข่งขัน โดยสนามกีฬาจานร่อนสามารถใช้พื้นที่โล่ง ทั้งกลางแจ้งและในร่ม โดยสภาพพื้นสนามสามารถเล่นได้ทั้งสนามหญ้า (ดีที่สุด) หญ้าเทียม พื้นปูน พื้นไม้ พื้นยาง พื้นดินและพื้นทราย

รูปที่ 16 กีฬาจานร่อนเล่นได้ทั้งกลางแจ้ง ในร่มและชายหาด

4.6 เครื่องแบบในการออกก ลังกายหรือการแข่งขันสามารถหาได้ง่าย

ผู้เล่นกีฬาจานร่อนสามารถสวมใส่เสื้อผ้ากีฬาทั่วไป เช่น เสื้อยืด กางเกงขาสั้น หรือขากว้างซึ่งเหมาะสมกับประเทศที่มีภูมิอากาศร้อนชื้นอย่างประเทศไทย นอกจากนี้ประเทศไทยยังไม่ค่อยมีกระแสลมแรงซึ่งจะส่งผลต่อการร่อนไปในอากาศของจานมากนัก การสวมรองเท้ากีฬาควรให้เหมาะสมกับพื้นสนามแต่ละชนิด เช่น รองเท้าฟุตบอล รองเท้าแบดมินตัน หรือรองเท้าผ้าใบ ซึ่งสามารถหาซื้อได้ง่าย

รูปที่ 17 ชุดกีฬาจานร่อนหาซื้อได้ง่ายทั่วไป

4.7 มีการแข่งขันในระดับนานาชาติเช่น World Games และมีโอกาสในการถูกบรรจุในมหกรรมกีฬาโอลิมปิกในอนาคต

การแข่งขันจากรุ่นประเภทอัลทิเมท ถูกบรรจุเป็นครั้งแรกในมหกรรมกีฬา World Games ที่เมือง Akita ประเทศญี่ปุ่นใน ปี ค.ศ. 2001 และได้รับการจัดต่อเนื่องมาตลอด 4 ครั้งล่าสุด รวมถึงปี 2017 ที่ Wroclaw ประเทศโปแลนด์ โดยผลงานที่ผ่านมาประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นผู้คิดค้นกีฬาจากรุ่นประเภทอัลทิเมท ได้รับเหรียญทองถึง 3 จาก 4 ครั้ง โดยชาติที่ประสบความสำเร็จในกีฬาจากรุ่นประเภทอัลทิเมท ได้แก่ สหรัฐอเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย และญี่ปุ่นสหพันธ์กีฬารุ่นโลกได้รับการรับรองเบื้องต้นจากคณะกรรมการโอลิมปิกนานาชาติเมื่อ May 2013 และได้รับการรับรองอย่างเป็นทางการใน August 2015 และทางสหพันธ์กีฬารุ่นโลกซึ่งประมาณการว่ามีจำนวนคนเล่นกีฬารุ่นทั่วโลกถึง

ตารางที่ 1 ประเทศที่ได้เหรียญรางวัลการแข่งขัน Ultimate ใน World Games 4 ครั้งล่าสุด

Games	Gold	Silver	Bronze
2001 Akita	 Canada (CAN)	 United States (USA)	 Japan (JPN)
2005 Duisburg	 United States (USA)	 Australia (AUS)	 Canada (CAN)
2009 Kaohsiung	 United States (USA)	 Japan (JPN)	 Australia (AUS)
2013 Cali	 United States (USA)	 Australia (AUS)	 Canada (CAN)

5. การแข่งขันกีฬารุ่นในระดับนานาชาติ

- World Ultimate and Guts Championships
- Ultimate Club Championships
- Junior Ultimate Championships
- Under 23 Ultimate Championships
- Regional Ultimate Championships

UPCOMING EVENTS

WFDF 2017 World Great Grandmasters Beach Ultimate Championships (WGGMBUC)

Date: 17-21 June 2017   Location: Lisbon, Portugal

WFDF 2017 World Championships of Beach Ultimate (WCBU)

Date: 18-24 June 2017   Location: Royan, France

WFDF 2017 World Overall Championships (WOC)

Date: 24-29 July 2017   Location: Basingstoke, Great Britain

WFDF 2017 Asia Oceanic Ultimate and Guts Club Championships (AOUGCC)

Date: 17-20 August 2017 Location: Manila, Philippines

WFDF 2017 World Team Disc Golf Championships (WTDGC)

Date: 23-26 August 2017 Location: Colchester, England

WFDF 2018 World U24 Ultimate Championships (WU24UC)

Date: 7 - 13 January 2018   Location: Perth, Australia

WFDF 2018 World Ultimate Club Championships (WUCC)

Date: 14-21 July 2018   Location: Cincinnati, Ohio, USA

WFDF 2018 World Masters Ultimate Club Championships (WMUCC)

Date: 29 July - 4 August 2018   Location: Winnipeg, Manitoba, Canada

WFDF 2018 World Junior Ultimate Championships (WJUC)

Date: 19 - 25 August 2018   Location: Waterloo, Canada

6. ความเป็นมาของกีฬายานร่อนในประเทศไทย

สำหรับประเทศไทย กีฬายานร่อนยังไม่เป็นที่นิยมมากนัก โดยจะมีเฉพาะนักเรียนโรงเรียนนานาชาติที่มีครูชาวต่างชาติที่ได้นำกีฬายานร่อนมาสอนเป็นกิจกรรมนันทนาการ และมีการแข่งขันแบบไม่เป็นทางการอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังมีการส่งเสริมให้ยานร่อนเป็นกิจกรรมสำหรับผู้พิการ โดยสมาคมกีฬาคนพิการแห่งประเทศไทย ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ได้จัดให้มีการแข่งขันยานร่อนโรงเรียนการศึกษาพิเศษ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 4 ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ขึ้น เพื่อส่งเสริมให้คนพิการได้มีโอกาสออกกำลังกายมากยิ่งขึ้น

จากเว็บไซต์ของชมรมกีฬายานร่อน Bangkok Ultimate

(<http://www.bangkokultimate.com/>) มีคนไทยและชาวต่างชาติที่ทำงานในประเทศไทยได้รวมตัวกันเล่นกีฬายานร่อนเป็นประจำได้แก่ชมรมกีฬายานร่อน Bangkok Ultimate ชมรม Chiangmai Ultimate และชมรม Phuket Ultimate. โดยชมรมกีฬายานร่อน Bangkok Ultimate มีการจัดการแข่งขันเช่น Ultimate Hat Tournament ซึ่งจัดต่อเนื่องมาถึง 16 ครั้ง โดยล่าสุดในปี 2016 รวมทั้ง Mekong Cup ซึ่งเป็นการแข่งขันระหว่างชมรมกีฬายานร่อนจากประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชีย โดยจัดมาอย่างต่อเนื่องเป็นปีที่ 5 ในปี 2016

สำหรับรายชื่อประเทศในเอเชียที่มีการเล่นกีฬายานร่อนและเป็นสมาชิกของสหพันธ์กีฬายานร่อนโลก แสดงดังต่อไปนี้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าประเทศไทยยังไม่ได้มีการประกาศยานร่อนเป็นชนิดกีฬา ตาม พรบ. การกีฬาแห่งประเทศไทย 2558 และยังไม่ได้มีการจัดตั้งสมาคมกีฬายานร่อนเพื่อดำเนินการส่งเสริมและควบคุมกิจกรรมกีฬายานร่อนในประเทศไทย

ชมรมกีฬายานร่อนในประเทศไทย

- Bangkok Ultimate
- Chiangmai Ultimate
- Phuket Ultimate

ชมรมกีฬายานร่อน คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

รูปที่ 18 บรรยากาศการเล่นอัลติเมทของชมรม Bangkok Ultimate ทุกวันอาทิตย์ที่สนามการรถไฟฟ้ามหานคร โดยมีผู้เล่นทั้งคนไทยและชาวต่างชาติที่ทำงานในประเทศไทย

สำหรับในภูมิภาคอาเซียนและเอเชียมีประเทศที่มีการเล่นกีฬาจานร่อนในประเภทอัลติเมทดังต่อไปนี้ โดยหลายชาติได้ร่วมเป็นสมาชิกของสหพันธ์จานร่อนโลกซึ่งจากแนวโน้มการเติบโตอย่างรวดเร็ว ทำให้ประเภทอัลติเมทมีศักยภาพที่จะได้รับการบรรจุในมหกรรมกีฬาระดับนานาชาติในอนาคต อย่างไรก็ตามยังไม่ได้มีการก่อตั้งสหพันธ์จานร่อนแห่งเอเชีย หรือในอาเซียน แต่มีผู้รักการเล่นอัลติเมทรวมตัวกันจัดการแข่งขันระหว่างชมรมจากประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงและอาเซียน ซึ่งกลุ่มชมรมคนรักกีฬาจานร่อนต่างมีการจัดการแข่งขันและเล่นกีฬาจานร่อนกันเป็นรูปแบบและตามกติกาของสหพันธ์กีฬาจานร่อนโลก แต่ยังไม่ได้มีการขอรับการส่งเสริมจากทางภาครัฐหรือมีการเผยแพร่ในวงกว้างเอเชียตะวันออกเฉียง

จีน (สมาชิก WFDF)

ไต้หวัน (สมาชิก WFDF)

เกาหลีใต้ (สมาชิก WFDF)

ญี่ปุ่น (สมาชิก WFDF)

ฮ่องกง (สมาชิก WFDF)

กวม (สมาชิก WFDF)

มาเก๊า

เอเชียใต้

อินเดีย(สมาชิก WFDF)

อาเซียน

สิงคโปร์ (สมาชิก WFDF)

มาเลเซีย (สมาชิก WFDF)

ฟิลิปปินส์ (สมาชิก WFDF)

อินโดนีเซีย (สมาชิก WFDF)

ไทย

เวียดนาม

กัมพูชา

เอเชียกลาง

คาซัคสถาน

เติร์กเมนิสถาน

ตะวันออกกลาง

สหรัฐอเมริกา (สมาชิก WFDF)

รูปที่ 19 บรรยากาศการแข่งขันอัลทิเมทประเภทหญิงครั้งแรกในกัมพูชาเมื่อปี 2559 ที่ผ่านมา

6. Roadmap การจัดตั้งสมาคมกีฬาจากรุ่นแห่งประเทศไทย

ด้วยศักยภาพของกีฬาจากรุ่นที่สามารถเล่นได้ทุกเพศทุกวัย แม้กระทั่งในประเทศไทยก็มีการเล่นจากรุ่นให้กลุ่มคนพิการ ซึ่งถือว่ากีฬาจากรุ่นสามารถเป็นสื่อในการขับเคลื่อนให้คนทุกเพศทุกวัยได้ออกกำลังกายด้วยกีฬาจากรุ่น

- ม.ค. 2560 คณะทำงานจัดตั้งสมาคมกีฬาจากรุ่นแห่งประเทศไทยส่งจดหมายขอประกาศชนิดกีฬาจากรุ่นแก่การกีฬาแห่งประเทศไทย
- ก.พ. 2560 จัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ได้แก่
1. การจัดทำคู่มือการเล่นกีฬาจากรุ่น และกติกาการเล่นกีฬาจากรุ่น
  2. การสาธิตกีฬาจากรุ่นในโรงเรียนประถมและมัธยมศึกษา
  3. การอบรมผู้ฝึกสอนและผู้ตัดสินกีฬาจากรุ่น
  4. การอบรมการจัดการแข่งขันกีฬาจากรุ่น
  5. การจัดการแข่งขันกีฬาจากรุ่นชิงชนะเลิศแห่งประเทศไทยในระดับรุ่นอายุและเพศต่างๆ
- มี.ค. 2560 ร่างระเบียบข้อบังคับในการจัดตั้งสมาคมกีฬาจากรุ่น
- พ.ค. 2560 ขอจดทะเบียนจัดตั้งสมาคมกีฬาจากรุ่น
- ก.ค. 2560 เลือกตั้งนายกสมาคมและคณะกรรมการบริหารสมาคมกีฬาจากรุ่น
- ส.ค. 2560 ดำเนินกิจกรรมภายในประเทศและนานาชาติ
1. การสาธิตกีฬาจากรุ่นในโรงเรียนประถมและมัธยมศึกษา
  2. การอบรมผู้ฝึกสอนและผู้ตัดสินกีฬาจากรุ่น
  3. การอบรมการจัดการแข่งขันกีฬาจากรุ่น
  4. การจัดการแข่งขันกีฬาจากรุ่นชิงชนะเลิศแห่งประเทศไทยในระดับรุ่นอายุและเพศต่างๆ
  5. คัดเลือกตัวแทนประเทศไทยส่งแข่งขันในระดับนานาชาติ

- 2561 ขออนุมัติจัดตั้งสมาคมกีฬาจากรุ่นแห่งประเทศไทย
- 2562 ดำเนินกิจกรรมภายในประเทศและนานาชาติ
- 2563 ดำเนินกิจกรรมภายในประเทศและนานาชาติ
- 2564 ส่งนักกีฬาตัวแทนประเทศไทยเข้าร่วมการแข่งขัน World Games 2021
- 2565 ส่งเสริมให้จัดการแข่งขันในมหกรรมกีฬาซีเกมส์ และ เอเชียเกมส์

7. คณะทำงานจัดตั้งสมาคมกีฬาจากรุ่น

ดร. อิชฎี	กฤษอินทร์	ประธานคณะทำงาน
นายกานต์	กฤษอินทร์	คณะทำงาน
นาย ชนายนันต์	สมาหิโต	คณะทำงาน
นางสาวนรินทรา	จันทสร	คณะทำงาน
นายณธายุ	วันทยะกุล	คณะทำงาน
นางสาวพรธมนต์	พิบูลย์พล	คณะทำงาน
ดร. สุริยัน	สมพงษ์	คณะทำงานและเลขานุการ

ที่ตั้งสำนักงาน

ภาควิชาการจัดการการกีฬา คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ถ. กล้วยแมน ต.กำแพงแสน อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม 73140

โทร 034-355258 โทรสาร 02-9428675 โทรศัพท์มือถือ 081-8908261

Email: issadee@gmail.com